389 C. 58-3
Arm. 189 | Pres. III | C. 4 | N 24.

Borregos de Vilanova.

Joguina cómica en un acte
y en vers
original de

Ferrán Rodriguez y Masdeu.

Escrita espressament pera estrenarse en lo teatro del Tivoli Villanovés.

~

- Any 1879 -

~

Ms. 655

Repart.

Personas	Actors
D.ª Mónica - - - -	Sra Balbina Pi.
Claria - - - - -	Sta Dolors Coello
Lluiset - - - -	Sr. Joseph Muñoz
Sor Ambrós - - - -	" Rómulo Coello
Sor Ramon - - - -	" Sebastià Roca
Narcís - - -	" Francisco Bals
Geroni - - -	" Joseph Font

Acte únich

La escena representa una sala d' espera d' una fonda acomodada de Barcelona; porta á dreta y esquerra y dugas al foro. Taula rodona al mitx, sofás y cadiras p' els voltants de la escena; cortinatjes en las portas etc....

Escena I.

Narcís y Lluiset.

(entrant; lo primer per la dreta y l' altre per l' esquerra, y dirigintse al foro sense veurers fins que 's topan.)

=

Nar = ¡Ola, ets tu? Passa. Lluiset.
Llui = No, ja pots entrà si vols:
jo m'en torno si tu t' quedas.
Nar = Bé, y perqué?
Llui = Perque tots dos
anem per fé una mateixa
feyna y l'habem de fer sols.
Nar = A mi no m' destorbas gens.
Ja pots fé l teu fet, xicot,
que no lograrás guanyarme;
tinch ben alt l pabelló
y tu vas d'amagatotis.
Llu = Pero la Clareta m' vol.
Nar = Tu t'ho pensas
Llu = N' estich cert.
Nar = Y bé, encare que aixis fós;

jo tinch l' si del sèu pare
y ella l'ha de creure en tot

Blu = Jo 'l tinch de sa mare y d'ella,
y encare que tot lo món
s'hi oposi, jo t'asseguro
que serà per mi.

Nar = ¡Bah, noy!...
¡Desaït! ¿ja m'has mirat bé?
¿Sabs bé qui ets, y qui sóch jo?

Blu = Si; ¿per qué ho dius?

Nar = Perque m' sembla
que no m'has reparat prou
Jo sóch més guapo que tu.

Blu = Si, crech que 't dihuen l'hermós.

Nar = Hermós, y guapo y divino.
¡Ja pots riure, ja!

Llui = ¡Mussol!
¿Pot sé di que ho dius de veras?
Nar = ¡Si estich segú de que ho sóch!
Llu = Vaja, donchs: ¿fem una posta?
Nar = Quina?
Llu = Que dintre de pochs
dias, jo m caso ab la Clara.
Nar = Si la guanyaria jo!
Llu = Juguém si tan hi confias.
Nar = No t vuy guanyar.
Llui = ¡Si no pots!..
Nar = Juguem veurás com tu pagas
Llui = Millor per tu. Juguem donch...
Nar = Mitxa arroba de borregos
y un vuyté del més ranciot.
Llu = Ca, ca; un tiberi per dotze,

desd' ore 7 deixo 'l camp lliure.

Llui = No, si te li deixo jo.

M'en vaig á doná una volta

Nar = Jo també

Llui = Salut xicot.

(S'en van un per cada cantó.)

Escena II
Sor Ambrós.

(Ha sortit un moment avans p'el foro.)

Am = ¡Endavant; y sempre aixís!

¡Vaja un parell de mussols!

Pretenen la senyoreta

de Vilanova tots dos,
vénen á la mateixa hora
á visitarla, y per no
destorbarse l' un al altre,
demostran 'l séu valor
cedint cada un la plassa
y anantsen p' el séu cantó.
¡Ay juventut atrevida,
cóm degeneras! ¡Oh món!
¿qui t' ha vist y 't veu com are?
Jo m' en recordo..., ¡Ay fonoll!
que en 'l méu temps, tothom feya
boijerias per l' amor.
Are, tot son miradetas
sospirs, queixas, signos, plors
y tot va p' el terme sério.

¡Ja no hi han calaverons
que s disputin las conquistas
fins à còps de sabatot!
Si jo tinguès deu anys menos,
¡ay pollets del pinlar dóls,
quina nosa que hos faria
aquet gall ab esparons!

Escena III.

Dit y Sor Ramon. (Dreta.)

Ra = Ola, fondista! Bon dia.

Am = Bonas tardes; ¡ja s fa fósch!

Ra = Es igual; ¿no es vosté l'amo
de la fonda?

Am = Si, senyor.

Ra = Per vosté vinch.

Am = ¡Me 'n alegro!

Ra = No hi há 'l perqué.

Am = Ho sentho molt.

Ra = No ho ha de senti per are.

Am = Donchs... suspench las emocions.

Ra = ¡Ay de vosté si m' provoca.

Am = No crech faltarli, senyór!

Ra = ¡Ay de vosté si m' enganya!

Am = No ho faig ab ningú del món

Ra = ¿Un jove de Vilanova
no vé per qui?

Am = N' vénen dos.

Ra = S diu... Lluis, ó Narcis.

Am = Los dos tenen aquets noms

Ra = Dú bigoti; es bastant guapo.

Am = Dispensi: donchs per mi no.
Ra = ¿Sab qui vuy dir?
Am = No, pero d'homes
grapos, no n' he vist en lloch.
Si fós noya, tal vegada
cambiaria de opinió;
pero 'l qu' es are m' apestan.
Ra = No 'm trenqui las oracions.
Am = ¡Ah, que resaba?
Ra = No, home.
Am = Dispensi.
Ra = ¿Vol fé 'l favor
d' escoltarme ab tota calma
y callá un rato, si pot?
Am = Home, prou
Ra = Donchs oido, y calli.

Am = Callaré 'l mateix que un mort.
Roc = Ahir vaig rebre una carta
dontme senyas é instruccions
per trová 'l jove que busco;
mes la tal carta, en 'l Born
la vaig perdre y sols recordo
que 's diu Lluis ó Arcis de nom,
qu' es guapo y que aquesta fonda
la freqüenta ab afició,
perque hi há una senyoreta
qu' es hermosa com un sol.
D'aquets dos joves que m' parla
vosté, ha de ser un dels dos;
jo 'l conech de vista, y contho
qu' ell també ά mi; are donchs
que está enterat, diguim prompte

si puch véurels, quant y ahont (Ramon)

Am = ¿ Que callo ... ó parlo?

Ra = Contesti.

Am = Allá va, senyor....

Ra = Ramon

Rouré, per servirlo

Am = Gracias,

igualment: jo 'm dich Ambrós

Abril, fondista y solté

desde que vaig neixe.

~~Ram~~ = Prou.

Am = Vuy di que no he pensat may...

Ra = Atenguis á la qüestió

Am = Dispensi, jo l' enterabo...

Ra = ¡Respongui aviat, com mil trons!

¿Donant puch veure aquets dos joves?

Am = D'aquí un rato, si no s' mou,
aquí mateix podrá véurels.

Ra = ¿Ya ho sab bé, senyor Juriol?

Am = ¿Com diu?

Ra = Be!.. Senyor Setembre!

Am = Abril me dich.

Ra = Bueno donchs,
Abril, es igual; dispensi,
tot son mesos.

Am = Si, pero...

Ra = ¿Ya sab bé que aqueixos joves
vindran aquet vespre?

Am = Prou;
quant hi es la senyoreta
venen sovint...

Ra = Mes... tots dos?

Am = Si, vénen per conquistarla
l'un ó l'altre; y 'l pitxor
es que com que 'ls dos s'hi trovan
cap adelanta.

Ra = Es graciós!

Am = Si ho es diu? Sembla mentida.
L'un vé per 'quet corredó
que vá al carré de sant Pau
y, com si fós per ressort,
quant es aquí, ja ven l'altre
qu' entra per l'altre cantó:
y com que 'ls dos se destorban
y ningú cedi 'l obrets vol,
s' ~~en~~ ~~'l~~ entornan fins que logrin
no trovarse més en lloch.

Ra = ó Sab que tot aixó que m' conta

es molt estrany, senyó Agóst.º

Am. = ¡Abril, home!

Ra. = Bé, dispensi.

Donchs aquí estich de retorn
dintre un quart, y com 'l trobi
ja sabrá bé qui soch jó.
Que ni una sola paraula
'ls hi digui sobretot
à cap d'ells; fassi que ignorin
la meva vinguda 'ls dos.
Es un asumpto que urgeix
y l'haig d'arreclar tot sol;
es un secret d'importancia
que m' honra vermuda enclou,
y m'esbullaria 'l plan
la més xica indiscreció.

Am = No seré jo qui la fassi.
Ra = Y en rebré molt gran favor.
Estiga bo, senyó Octubre. (s'en và.)
Am = Pásiho bé, senyó... ¡bunyol!
Sembla estrany que sent tan gran
no sápiga di 'l méu nom.
Ola, surten las senyoras...
Vaig per llum que já 's fa fósch.

Escena IV.

Dit: Mónica y Clara

(sortint p'el fondo.)

Cla = Bonas tardes.
Am = Déu las guart.
Món = Buenas tardes, senyó Ambrós.

Cla = (Curt de cama y llarch de cos.)

Am = ¿Vam á passeig?

Cla = No, mes tart.

Món = M' han de dur de Vilanova

un cistellet per la <u>ajencia</u>

y com que no tinch paciencia...

Am = S' en va á veure si li trova.

Món = Just.

Am = Y mólt ben fet.

Mo = Qui espera;

desespera

Am = L ditxo ha dit;

Si vols estar ben servit....

Cla = Prou refrans!

Am = ¡Ah! La cambrera

ja 'ls hi va entregá una carta?

Cla = Si per cert

Mòn = Y ab lo que ò veu

era del altre correu:

la fetxa nadie l'aparta

Am = ¿Qui es de Cuba?

Mòn = Y del senyó.

Demá llega ab l'Maria.

Am = Donchs ja tindran un bon dia

Cla = Pot contá.

Am = Y arriba bo?

Mòn = Diu que si: mes fa dos anys,

quan ja 'n feya tres que hi era

se sutió en una palmera

per una posta ab companys,

va menjá algun dàtil fòrt,

després va beure en l' rio

Y s va quedá en un *bujio*
com qui diu casi mitx mort.
Va fer llit mes de tres mesos
y boy malalt, va fugir
del *monte*, perque á n' alli
era dels mes compromesos.
Los *insurjentes* passaban
cada punt y si algun dia
l' haguessin vist, per espia
l' haurian pres, y 'l *fusilaban*
sens remey.

Am = ¡Si qu' eran fieros!
Cla = Los *mambisos*, quina gent!
Am = Per tot hi ha bó y dolent.
Món = Ells eran molt *picoteros*.
Cla = Gracia á Déu que s' acabat

tan llarga y malehida guerra.

Am = ¿Y vosté, es d'aquella terra?

Mó = No senyó; pero hi he estat

molts anys, abans de casarme.

Mes, quan varem passá 'l *charco*

de tornada, dintre 'l barco

tan sols jo vaig *marearme*;

y per mes que m' sab molt greu

y m' agradan las costums

d' aquell clima y ab 'ls fums

d' americana s' em veu,

no he volgut may mes tornarhi,

encare qu' ell m' hagi escrit

que hi anem, per si un marit

podrem per 'questa trobarhi.

Cla = No m' agradan 'ls *criollos*.

Mò = Si, lo que á tu 't desagrada
es 'l no véuret voltada
d' una dotzena de pollos
Cla = Pot ser si; mes si haig de triá
un, entre tants, que m' agradi,
preferéixo, y no 's enfadi,
que ~~s~~ no siga americá.
Món = Son molt elegants.
Cla = No vuy
teni una perfumería
al meu costat cada dia,
ni sucre ab mel menjá vuy
Son tan tendres . . .
Món = Milló, Clara.
Cla = Van carregats de posturas,
y en fi, semblan criaturas,

ab pel postis à la cara.
Jo vuy un jove formal,
que no sigui lleig per ço
mes que m'estimi ab passió
pura y m' sigui lleal.
Que no sigui amich de jochs
y *truenos* de calavera,
que no passi de sa esfera
volguent freqüentá certs llochs
Que tingui amor al trevall,
estimació à la familia
y no pensi ab si la Emilia
ó la Carme van al ball.
Puig si ab llás indisoluble
ting de véurembhi lligada,
no vuy plorar, ja casada,

p' el seu caracter voluble.
Y si no trovo entre tants
l que hi dit, en va s'afanyan:
lo qu' es á mi no m' enganyan.
quedaré per vesti sants.
Mó = No ho fará Déu.
Am = Ni ho crech jo,
ni vosté tampoch s' ho pensa.
Cla = Prou.
Am = No s' fassi aquesta ofensa.
Vosté val molt!
Cla = ¿ De debó?
Am = Si 'ls ha de teni á parells,
y á dotzenas! Si un la mira
un rato sol y suspira
ja per pogué sé algun d' ells

Si jo tingués deu anys menos,
veuria quant aviat
hauria ja desbancat
á tots aquets <u>cacasenos</u>.
No es que'm pensi valer molt;
pero tant l'estimaria,
que crech que al fi calmaria
mon amorós desconsol
donantme'l séu cor en paga:
I seriam tan ditxosos
un cop ja fossim esposos...
Cla = Ja veig que vosté es un plaga.
Am = Parlo formal.
Món = ¡ <u>Picarillo</u>!
Com engatusa á las noyas!
Cla = Deu haber fet mes tramoyas

vosté...

Am = L'amor es molt pillo
y fa fer molt 'l pabana
senyoreta, això es ben cert;
mes quan es amor cumplert
no 'l treu ni la tremontana.
¡Si vosté m' curés 'l cor
ab un si d'aquesta boca!...

Cla = Senyó Ambrós, vosté m' sofoca!

Món = ¡Si que gasta buen humor!

Cla = S' fa tart; anem mamà.

Am = ¿Y m' deixa ab aquet neguit?

Mo = Aném, noya.

Cla = Bona nit.

Am = Que no tardin p' el sopá.

(S'en van, las senyoras per la dreta y Ambrós p' el foro.)

Escena V

Sor Ramon — pt. esquerra.

~~~

Ra = Ja torno á sé aquí, fondista;
no hi há ningú. Esperaré;
¡es molt forch! ¡quina manera
tenen de rebre á la gent
en aquesta fonda! L'amo
sembla massa home de bé;
qualsevol pot entrá aquí
sens por de ser descubert,
y ara que corran tants lladres
li poden fé un escarment.
Sentho passos; donchs m' amago
per si acás es algun d' ells.

~~~

Escena VI.

Dit y Geroni, que surt per la esquerra portant un cistell rodó tapat ab drap, y ó dirigeix á la porta del mitx y truca.)

~~

Ger = ¿Hi ha permis? - No responen.
¿Puch entrar? - No hi dehuen ser.
Bá, com que l' han dit per ellas
las hi entro aquet cistell.
(Entra dintre 'l quarto.)

Ra = Sembla un mosso de la fonda.
Que no m' vegi; esperém més

Ger = (Sortint.) Aquí dintre 'l trovarán
quant tornin; vaig p' el quinqué.
(S' en vá p' el foro dreta.)

~~

Escena VII

Son Ramon, Narcis y Lluiset.

~~~

(Lo primer amagat; Narcis entra ab precaució per la dreta y Lluis per la esquerra: arriban á la porta del fondo, y encenan una cerilla cada hu al mateix temps y 's trovan frente á frente.)

Nar = Es la ocasió ni pintada;
la sort guia 'ls meus intents.
Llui = En Narcis es lluny; la crido
y hi parlaré, n' estich cert.
Nar = ¡Qui n' es fosch aixó!
Llui = ¡Quina fosca!

(Encenan las cerillas y quedan sorpresos al véurels.)
~~~

Lo dos = ¡Eh!

Llui = ¿Tu aquí?

Nar = Si, ja ho veus.

I tu també!

Llui = Ja ho veus, sòcio.

Nar = Veig que sempre ns toparém.

Llui = Si anem per distint cantó

á un mateix punt...

(Surt l Sor Ramon y s reconeixen ab en Lluis: aquet escapa per la porta de la dreta, las cerillas s'apagan: en Narcis va per encendren-un altre quan l Sor Ramon s precipita sobre d'ell agafantlo pel coll. Joch estudiat ab las cerillas en la escena que seguéix)

Ra = ¡Ah, ja 'l veig!

Lluis = ¡Don Ramon!.. Fujo... (s' en vá.)

Escena VIII.

Narcis y Sr Ramon

Ram = ¡Alto aquí!

Nar = Eh? Qué fás?

Ram = ¡Lo he vist!.. Es ell!

Nar = Espérat, que encendré un misto.

Ra = Ja 't tinch, mestre!

Nar = ¿Qué volen?

Ra = No t' escapas de mas mans.
¿Com te dius? Prompte.

Nar = ¿Perqué?

Ra = ¿No 'm vols respondre, infelis?

Nar = Bé, déixim aná 'l clatell.

Ra = Cóm te dius?

Nar = (Llansa 'l misto.) ¡Ay, ay, que m' cremo!

¡Déixim anar! No 'l conech.

(Encont im misto per veusel.)

Ra = Cóm te dius? repeteixo.

Nar = ¿Y perqué? ¿Qué n' ha de fer?

¡M' escarnyá! Crido assistencia -

Ra = ¿No vols respondrem beneit?

Nar = Me dich Narcis; pero déixim anar

Ra = Narcis; això es.

¿Ets de Vilanova?

Nar = Si.

Ra = En aquesta fonda hi vens sovint?

Nar = Alguns cops al dia.

Ra = No hi has estat fá molt temps.

Nar = Ahont vol dí?

Ra = A Vilanova.

Nar = Ja fa dos mesos ó tres

¡Bufa! (Llensa 'l misto.)

Ra = No apaguis 'l llum

Nar = ¡Si m' cremo 'ls cranchs! ¿Qui es vost

Ra = Sóch un que va á castigarte;

No m' coneixas?

Nar = ¡Si no 'l veig!

Déixim aná, pot sé al ultim

veyentnos 'ns entendrém.

Ra = Just; donchs miram y tremola

(L' deixa aná: Narcís encent

un misto y al acostarlo á

Ramon per veurel aquet

parla y li apaga ab l' alé.)

Nar = ¡ Aixi home, gracias á Déu!
¡ M'ha fet malbé la ossamenta!
(Are encent 'l misto.)

Ra = ¿ M' coneixes?

Nar = Be, home, be;
ara m'ha apagat 'l misto.

Ram = Aixis may acabarém.
Tú 't burlas de mi, y 't juro...

~~~

Escena IX.

Dits y Geroni, ab quinqué

~~~

Ger = Bona nit tingan.
(Deixa 'l quinqué sobre
la taula y s' en torna.)

Ra = ¡ Qué veig!

Nar = ¡Lo senyó Roure!

Ra = ¡Ah, pillastre!

Nar = (ó D'ahont me surt aquest inglés)

Ra = No 't buscaba á tu, mes conta
que 'l trovarte no m' sab gren.
Entrégam 'ls doscents duros
que m' has de dá.

Nar = Jo hi daré
quan cobri la herencia...

Ra = Are!
Are 'ls vuy; are mateix;
ja fá massa temps qu' espero
y la paciencia se m' pert.
Ja sabs que te 'ls vaig dexar
sens firma ni interés
per salvarte del apuro

en que 'l veyas.

Nar = Axó es cert.

Ra = Pero com qu' ets un gandul
y un calavera---

Nar = ¡Per Déu!..

Ra = En lloch d' esplotá 'l negoci
Entre balls, jochs y tiberis
aviat te 'l vas fer malbé.
En fi, jo 'l que vuy son cuartos;
tu, veyas de ahont los treus.

Nar = Home, tingui un xich d' espera;
li firmaré un pagaré
y cobrará, quán jo cobri
de mans del notari, 'l plet
que hi guanyat... Ja sab que 'l pare

Ra = Si acás m' espero, es per ell,

per no donarli un disgust.

Nar = Li dono gracias.

Ra = De res;

pero ab una condició

solsament m' esperaré.

Nar = Digui

Ra = Que m' has d' ajudá

á executá 'l meu intent.

Sabs que la meva parenta

es murmurada en excés

p.r els de la vila; que ó creuhen

tots com article de fé,

que va entabanarla un jove

que ó diu...

Nar = Lluis; ja 'l conech.

Ra = Donchs m' has d' ajudá á trobarl

Jo vuy sapiguá si es cert
que li va faltar; vuy provas
claras de que es ignoscent;
si ho es, l' faig casá ab ella,
si no ho es, li trech la pell.

Nar = (Mo ve bé aixó per la Clara.)

Ra = Respons...?

Nar = Que soch de vosté.
Anémsen y d' aqui un rato
pot sé á n' aqui l' sorpendrém.

Escena X.

Dit y Ambrós.

Am = En Geroni m' ha avisat
que dos senyors -; Ah, vostés?

Ra = Si; dispensi senyó Juny:
parlabam de..—

Am = ¿ Ja hi tornèm?

Ra = ¿ Qué vol di?

Am = ¿ No sab que jo
m' dich...?

Ra = ¡ Te rahó; Jané!
Dispensi, no m' recordaba.

Am = ¿ Que s' ha proposat, ó s' creu
poguer burlarse de mi?

Ra = No sé perqué ho diu.

Am = ¿ Perqué?
Perque m' nombra ab tots 'ls mesos
sempre, menos ab 'l meu.

Nar = No s' enfadi, senyó Abril.

Am = ¿ Ho sent com me dich, ho sent

Ra = Dispensi home, m' confonia
mes desd' are ja ho sabré.
¡Si tinch 'l cap com un bombo!
¡Ay si vosté sapigués
lo que m' passa!...
Am = ¿No buscaba
á n' en Narcís? Aquí 'l té.
Ra = ¿Ven, també li confonia
'l nom; busco á n' en Lluiset,
al altre, al que va sedúhi.—
¿Pes, ó que li esplico á vosté
si res d' axó li interessa?
Vaja, anem Narcís.
Nar = Anem.
Ra = Dispensi, tenim negocis
entre mans, y... hasta després.

senyó ...-

Am = Abril.

Ra = Si, si: m recorda.

(Anaba á dirli Febrer.) (mut)

Escena XI.

Senyó Ambrós.

Am = Vaja, veig que si m moteja
no lo fá pas espressament;
y jo anaba á incomodarmhi
¡com se coneix que m faig vell!
A veure que n sortirá
d' aquet trasbals y mareig
que porta de cap. M sembla
que al últim no será res.

Diu que busca á n' en Lluis
y ni menos deu sé ell
'l que s' pensa. Si l' aviso
¡Ca! Que fassin 'l fet seu (mo)

Escena XII

Clara, Mónica y Lluis.

Món = Li dich que aquestas ajencias
no poden anar, Lluiset:
sempre s perden 'ls encargos,
ho entregan tot fet mal bé
y encare ho fan pagá car;
Ja espero que vagi 'l tren
fins á Vilanova.

Llui = M sembla

que encare ni hi ha per temps.

Cla = ¿No, si estan adelantats
los trevalls; si casi es fet l
tunel de la punta grossa.

Clu = Si; pero hi ha molt que fer
per las costas

Nón = Desenganyis,
aviat sentirá lo xiulets
de las máquinas lijeras
portant en alas del vent,
adelantos per la industria
riquesas pera l comers,
animació per la villa
y ventatxas p'els viatjers.

Cla = Per nosaltres avuy fós;
tenim accions y nos convé.

Llui = ¡Oy, que m' van dir l'altre dia
que habian baixat de preu!

Món = Si; pero es per fer negoci
uns quants: asustan la gent
per obligarlos á vendre
barato y comprarlas ells.
M'en vaig á escriure una carta
per si encare soch á temps
á rebre demá 'l recado.

Llui = Y qué es?

Món = Un cistellet
de borregos; perque llega
en Pancho demá mateix
y 'ls hi vuy fé posá á taula
per provar que penso ab ell,
li agradan molt ab vi ranci,

antes de *tomá* l café.
Ab son permis.

Llui = Vosté es duenya. (mutis)

~~~~~

Escena XIII.
Clara y Lluis.

~~~~

Llui = Ay, Clara, gracias á Déu
que puch parlá ab vosté á solas.

Cla = Donchs que ho desitjaba?

Llui = Molt.

Cla = No ho creya aixis

Llui = Donchs no es broma

Es per dirli que vosté
te per mi lo cor de roca,
perque veu que d'amor peno

y li dono d'amor provas
y encara no m'ha dat may
un dols si d'aquesta boca.
Cla = ¿ Y aixó es lo que di volia
tan formal? ¡ Lo'hem feta bona !
Llui = ¿ Es á dir que no m creu?
Cla = No.
Ja lo ha dit á tantas noyas
que no se n' ha de fer cas.
Llui = Es vritat; mes vosté sola
es la que ara m té lo cor
encés ab flama amorosa.
Cla = No m fassi riure Lluiset;
ja sab lo que li dit cent voltas
qu' hem parlat d'aquest assumpto;
mes si tan empenyo posa

en saber la desició
que tinch formada, en bona hora;
sabrá aviat dels meus llavis
cosas que ó creu que s' ignoran.
Tinch una amiga á qui estimo
com á una jermana bona,
que no té secrets per mi,
que té ma confiansa tota.
A pesar dels bons concells
que jo li daba á tot' hora,
s' va entregar confiada
á una passió amorosa,
perque un jove astut li deya
mentidas falagadoras.
Avuy, malehida dels pares,
retxassada per las noyas,

murmurada de la vila
ab tot y conservar l'honra,
retirada en 'l seu cuarto,
de nit y de dia plora
l' olvit del que li juraba
en nits de trista memoria,
estimarla eternament
y ferla aviat sa esposa.
Y sols qu' ell, seguint alegre
la vida airada que porta
entre balls jochs y tiberis,
fa 'l pollo per Barcelona
y s' empenya en conseguir
fa temps uns amors per forsa.
Vosté, aquet jove 'l coneix,
vosté coneix á la noya;

sab que soch desconfiada
y que 'l meu amor no 's compra,
ni á preu d'una ditxa eterna,
ni á preu d'una inmensa gloria,
si per ço tinch de entregar
la amistat d'una persona.
Y si vol rebre un concell,
per mes que darlo no 'm toca,
eviti que un altre dia
li refresqui la memoria

Lluí = Lo seguiré ab molt de gust
ja que ab franquesa se 'm dóna.

Cla = Soch Clara com 'l meu nom;
no 's ofengui.

Lluí = ~~La~~ No senyora;
pero vosté en son discurs

ab intenció bondadosa,
m'ha fet recordá 'ls capitols
d'una romántica historia
y ha fet reviure en mon cor
algunas ilusions mortas.
Jo soch 'l jove que diu,
'l promés d'aquella noya
mes pensi que del que passa
no 'n tinch jó la culpa tota.
Ella al olvit m' va dur...

Cla = No ho cregui, Lluis.

Llui = Ne tinch provas.

Cla = Serán falsas.

Llui = Pot ser si,
mes son certas que m' abonan
lo que conto y la conducta

que hi seguit desde llavoras.
M vaig veure despreciat
per ella, burlat de sobras,
perseguit per sa familia,
y de cop voreig resoldra
no pensá may mes ab ella
y seguí del mòn la bola
per ofegá entre 'ls plahers
un amor que era ma gloria
Si he sigut un calavera,
si he fet com la papallona
que corra de flor en flor
aspirant tots sos aromas,
si ella are penedida
del que ha fet, mon esprit plora,
no ha sigut meva la culpa

ni vuy que 'l perdó se m' donga:
y en fi, no n' vuy parlar mes
perque crech que inutil fóra.

Cla = Ella sempre l'ha estimat;
jo li abono

Lluí = Si ho abona
vosté, que sab sos secrets,
l'hauré de creure per forsa;
mes pensi que ab tot y aixó
nostres desitjos no s' logran.

Cla = Si vostés sabés...

Escena XIII
Dits y Mónica.

Món = Ja tinch

escrita la carta, noya:
quan anirém al teatro
la llevaremos.

Llui = Senyora. –

Mon = S'en va Lluiset?

Llui = Si, ja abuso
de la bondat....

Mòn = No incomoda
un jove atent com vosté:
servicial. . .

Llui = Vosté m' sofoca.
Mil gracias, jo no mereixo. –

Mòn = La seva visita ns honra;
si ô vol quedá, soparém
tots tres en mesa redonda.
fiambres, arrós en blanco

Y perdius á la *cocotta*.

Escena XV

Dits, Ramon y Narcis.

Ra = Déu los guart.

Nar = Aquí 'l tenim

Ra = Vostés dispensin senyoras

Llui = Passinho be; jo 'm retiro

Ra = ¡Alto aquí! No t' has de moure:
¡si vinch per tu!

Nar = Per fi Clara
puch parlarli.

Llui = ¿Qué 's proposa?

Ra = M proposo parlar clar

Cla = (¿Que vol de mi aquet tanoca?)

Mon = Si destorbém....

Ra = Res d'aixó;

també á vostés 'ls pertoca

sentir lo que aquí diré

á n'aquet poca vergonya.

Llui = Tingui compte ab 'ls insults

y acabi aviat, senyó Roure.

Ra = Si que ho es, no m'en desdich

y un pillastre y un estrofa

Llui = La paciencia se m'acaba.

Món = Senyors, per Déu!

Llui = Si'm provoca-

Nar = ¿Perqué no'm vol escoltar?

Ra = Ja li he dit que no cent voltas

Llui = Eviti 'l donà un escándol.

Ra = Mes gros 'l vas dar tú escolta

Y calla, ja que, la culpa
no 't fa fer la cara roja

Lluï = No m' tinch d' amagar per res

Ra = ¿Aixi ho creus?

Cla = (¡Qui 's poca solta!)

Ra = Donchs jo 't trauré la careta.
Jutji 'l cas, jutji 'l sempre.
Aquet, que tan las visita
perque tan amable 's mostra,
aquet que vosté 'l tenen
per una bella persona,
es un jugadó, un tronera,
un malvat, un lladre d'honras,
y es per últim, un que intenta
seduhi á la seva noya.

Mòr = En Luisito? Ay! jo m' desmayo!

pórtim ayga de colonia!

Llui = M darà satisfacció
del que hà dit.

Ra = Quant vulgui

Llui = Prompta.

Cla = ¿Que té mamà?

Ra = Surtim donchs.

Mòn = ¡Que se maton! Corra, corra!
Avisa 'ls municipals.

Nar = Senyors, calma.

Llui = Surtim fora.

Escena XVI.

Dits y Sor Ambròs.

Am = ¡Quin escándol! ¿Qu' es? Que passa

Món = Subjectils.
Ra = Anèm
Am = ¡Catxassa!
Sapiguém avans de tot
lo que passa, senyó Roure;
perque jo no 'l deixo mourre
fins que s' calmi l'alborot.
Ra = Si á parlá m' veig obligat...
Nar = (Jo faré com qui sent plourre.)
Ra = Jo 'l diré la veritat.
Colm = Aquest home m'ha insultat.
Ra = Perque puch y tinch de ferho.
¡Ay de tu, si jo 'l entero
de la afronta que vas fer
passá á la meva nevoda!
Colm = Diguin, si no m' incomoda;

si fins jo te ho esplicaré!
Ra = ¿Es que tu 't pots disculpar?
Llu = Si que puch.
Ra = ¡No posa en roda!
Parla donchs.
Cla = Y parli clar.
Llu = Donchs comensin á escoltar.
Com vostés sabran ja massa,
lo que á Vilanova passa
sempre per mor dels partits,
es gran, no passa en cap terra,
qui á un cassino sol s' aferra
té als dels altres aburrits.
Los que estan per un igual
fanse sempre la guerra
y 's tenen odi mortal,

son l'Artesá y Portugal.
Jo... soch fill de Vilanova:
m' vaig fé una com un cova,
y esplicarla aquí es precís
per calmá aquest amohino:
jo 'ls diré 'l gran desatino
que are 'm dú tal compromís.
Aquest últim Carnaval
vaig sortir vestit de xino,
aquest últim Carnaval
jo era dels de Portugal.
Tenia 'l cor ab gran fatlera
prés per una noya, qu' era
filla d'un; de son jermá! (Per Ramon)
y com Adam per la poma
al volgué fé un xiquet l'home

m vaig perdre y vaig pecá.
Com qu-era p. el Carnaval
jo volia sols fer broma:
jo... no sé si vaig fer mal,
mes, la vaig di á Portugal.
Entremitx de la gatsara,
portant tapada la cara,
¿qui es que atura la corrent
del amor que allí s desboca?
¿qui demostra 'l cor de roca
prop d-uns llavis somrients?
Vaig xuclar per lo meu mal
la mel dolsa de sa boca;
vaig teni un goig sens igual
en 'l ball de Portugal.
Pero com que 'l goig no dura

y l'amor d'una hermosura
té envejosos à desdi,
á n'al ball no eram encare
quan sabia ja son pare
que la ~~[illegible]~~ noya anaba ab mi.
Al senti una nova tal,
malehint sa sort avara
y fessant de ira fatal,
vá aná prompte á Portugal.
P'el café us entreteniam
ab borregos y bebiam
unas copas de vi bo,
quant, passant l vell la porta,
vá quedá ella com mitx morta
y sorprés vaig quedá jó.
En cas tan original

no doná escándol importa;
vam sortí fora 'l portal
per no darlo á Portugal.
Tot anant á casa seva,
humilment al vell sens treva
'l perdó vaig implorar
d' una falta tan sencilla,
noticiantli que ab sa filla
m'hi volia aviat casar.
Pél perdó, ni un criminal,
tan com jo á un home s' humilla:
retxassá tot tracte lleal...
per ser jo de Portugal.
Va tancá á la pobra noya,
va dú á cap una tramoya
qu' are crech que hi sapigut.

jo vaig rebre una sentida
carta, dihent qu' era mentida
que m' habia ella volgut.
Ella feya lletra igual
y avuy veig qu' era fingida.
Vaig teni un trastorn mortal
tot llegintla á Portugal.
Als pochs dias, vaig trovarme
obligat á defensarme
de emboscadas que per tot
m' tenia preparadas;
vaig teni provas dobradas
dels intents d' aquell vellot.
I veyentme ab un caudal
y ab las ilusions frustradas,
vaig veni á la Capital,

ab greu dels de Portugal.
Are be, aquesta aventura
tothom conta y 's murmura
de la noya y son honor;
si 'l vell me la concedia,
jo encare m'hi casaria
puig la estimo de tot cor.
Mes vuy fé un tracte especial
si per sort logro aquest dia,
que per tot... en be y en mal,
¡seré sempre si Portugal!
Ram = Si es veritat tot lo que acabas
d'esplicar y no t'alabas
de favors d'ella rebuts
com se conta per la vila,
com un home honrat estiba,

T dich clar, sense fé embuts,
que 'l passat s' olvidará;
pósat l' ánima tranquila,
puig son pare ha cedit ja
y ab la noya 't pots casar.

Lluí = Si m' admet en sa familia...

Am = Al fi aixís tot se concilia.

Lluí = Pero vuy la condició
que he dit, jo tinch de ser duenyo.

Pa = Ets libre; si hi tens empenyo
no crech que renyim per ço.

Lluí = ¿Si hi tinch empenyo m' ha dit?

Mó = Veig que desarruga 'l ceño

Pa = Ab la rahó, m' veig rendit

Lluí = Estimo tan al partit,
que, si m' caso ab sa nevoda,

vuy que 'l dia de la boda
sigui tot dels amichs meus
lo que 's gasti y 'l que dugui.
Vuy que tothom véurem pugui
ben mudat de cap á peus
ab un traje d'en Giralt,
y per més que 'l front arrugui
en Viñas, un barret alt
fet per ell, puig no te igual.
Me faré fé unas botinas
per en Nanis, bonas, finas....
travalladas com sab ell.
Per 'l Manco, roba blanca;
un rellotxe.... á Vilafranca,
perque veig qu' entre 'l gavell
de companys, encara 'n manca

perque 'l compte m' surti bé,
un que sigui rellotjé.
Compraré á n'el Estalella,
guants, gemelos, una anella
per la corbata, bastó
y 'ls objectes de fumá;
y afeytat p'en Pallejá,
faré cap á la funció;
y en sortint, per tots 'ls menos
convidats, durán diná
fet á la fonda de Reus,
que ho fá bé y á tots 'ls preus.
Y després de bullits y ostras,
y guisats, rostits y postras,
vindrá 'l vi bo d'en Simon
y ~~un~~ un gran pastel ab figuras

y ab totas las confituras
que la confiansa compón,
y perque no hi falti res
que fassi olvidá amarguras,
tocará algun ball després
la copla de l' Urgellés.

Escena XVII
Dits, Geroni.

Ger = La taula está servida;
quan las senyoras vulguin
ja poden...
Mó = En seguida.
Ger = ¿Ja han vist aquell cistell

qu' han dit de Vilafranca?

Nò = ¿ Hont l' ha posat Geroni?

Ger = A dintre de la arcoba.

Llui = Será 'l recado aquell.

Cla = Ja ho veu, han fet portarlo

y no s' en recordaban.

Ger = Si vol, vaig á buscarlo.

Am = Si, home, tot seguit.

(Geroni entra al cuarto.)

Nar = ¿ Y donchs, que pensa Clara?

¿ Encare no m' estima?

Cla = Vosté te bona cara...

Nar = Soch guapo, es ben vritat.

Ra = No fassi mes tramoyas. (A Lluis)

Llui = Faré vida tranquila

Cla = Y pot trová cent noyas

que 'l vulguin de bon grat.

Nar = ¿Es dir que 'm desprecia?

Ger = Aquí 'l cistell ja tenen.

Cla = Ja ho veu, vuy quedar tia

Nar = No soch 'l tipo seu;

paciencia!

Lluí = Prou be costa

Am = Ja son uns bons borregos!

(Després de haber destapat 'l cistell ab Dª Mónica.)

Nar = Tots dos perdém la posta

Lluí = Jo sempre pago 'l meu

Am = Ab tot lo dit se prova

dexant las competencias

que 'ls fills de Vilanova

son una gent com cal.

si hi vá 'l tren algun dia,
vindré á menjar borregos
d' una pastisseria
que no es de Portugal.

(Al acabar Ambrós repeteixen tots plegats la seva lletreta y cau lo teló; los demés personatjes dihuent la que á continuació se 'ls marca á cada un.)

Prou.

/1006389304

Nar = Vi y borregos es millor,
y han de sé de Vilanova
ja que no tens un bon recort.
Llui = ¿Qué vols dir?
Nar = Res, que ja 't tinch.
Llu = No t' entench
Nar = No tinguis por
que 't descubreixi l' enredo;
juguem net, jo vuy tom sols
que tu siguis 'l pagano,
no 't vuy perjudicá molt.
Convidarém quatre amichs
y, á la teva salut, noy!
Llui = O á la teva
Nar = ¡Ca, no hi passo!
Y ~~ara~~ per provartho millor.